

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2015/976

z 19. júna 2015

o monitorovaní prítomnosti tropánových alkaloidov v potravinách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „CONTAM“) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“) prijala stanovisko týkajúce sa tropánových alkaloidov v potravinách a krmivách ⁽¹⁾.
- (2) Najviac skúmanými tropánovými alkaloidmi sú (-)-hyoscyamín a (-)-skopolamín. Atropín je racemická zmes (-)-hyoscyamínu a (+)-hyoscyamínu, pričom iba (-)-enantiomér hyoscyamínu vykazuje anticholinergické účinky.
- (3) Prítomnosť tropánových alkaloidov v rode *Datura* je dobre známa. *Datura stramonium* je rastlina veľmi rozšírená v oblastiach mierneho a tropického pásma, a preto boli semená rastliny *Datura stramonium* zistené ako nečistoty v ľanových semenách, sójových zrnách, ciroku, prose, slnečnici a pohánke a vo výrobkoch z nich. Semená rastliny *Datura stramonium* nie je možné jednoducho odstrániť z ciroku, prosa a pohánky triedením a čistením.
- (4) Je potrebné získať viac údajov o prítomnosti tropánových alkaloidov v potravinách. Takisto je potrebné pochopiť poľnohospodárske podmienky, za ktorých sa tropánové alkaloidy objavujú v poľnohospodárskych komoditách.
- (5) Preto je vhodné odporučiť monitorovanie prítomnosti tropánových alkaloidov v potravinách,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členské štáty by s aktívnou pomocou prevádzkovateľov potravinárskych podnikov mali monitorovať prítomnosť tropánových alkaloidov v potravinách, a najmä v týchto potravinách:
  - Obilniny a obilné výrobky, najmä (v poradí dôležitosti)
    - pohánka, cirok, proso, kukurica a múka vyrobená z pohánky, cirk, prosa a kukurice,
    - potraviny na báze obilnín pre dojčatá a malé deti,
    - raňajkové cereálie,
    - výrobky z mletého zrna,
    - zrná určené na ľudskú spotrebu,
  - bezlepkové výrobky,
  - výživové doplnky, čaje a bylinné nálevy,
  - bôbovité (bez strukov), strukoviny a olejnaté semená a výrobky z nich.
2. Medzi tropánové alkaloidy, ktoré je potrebné analyzovať, patria minimálne atropín a skopolamín, ale aj iné tropánové alkaloidy. V prípade, že je to možné, enantioméry hyoscyamínu by sa mali analyzovať osobitne.

⁽¹⁾ Skupina CONTAM úradu EFSA (Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci EFSA), 2013. Vedecké stanovisko týkajúce sa tropánových alkaloidov v potravinách a krmivách. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) 2013; 11(10):3386, s. 113. doi:10.2903/j.efsa.2013.3386.

3. S cieľom zabezpečiť, aby boli vzorky reprezentatívne pre šaržu, z ktorej sa odoberajú, by členské štáty mali dodržiavať postupy odberu vzoriek stanovené v nariadení Komisie (ES) č. 401/2006 ⁽¹⁾.
4. Metóda analýzy, ktorá sa má použiť na monitorovanie, je prednostne vysokoúčinná kvapalinová chromatografia – hmotnostná spektrometria/(hmotnostná spektrometria) [HPLC-MS/(MS)] alebo, ak metóda HPLC-MS/(MS) nie je možná, plynová chromatografia – hmotnostná spektrometria (GC-MS).

Cieľová hodnota kvantifikačného limitu (LOQ) pre atropín (racemickú zmes enantiomérov hyoscyamínu) a skopolamín by mala byť podľa možnosti nižšia ako 5 µg/kg a nie vyššia ako 10 µg/kg v prípade poľnohospodárskych komodít, potravinových zložiek, výživových doplnkov a bylinkových čajov a mala by byť podľa možnosti nižšia ako 2 µg/kg v prípade hotových potravín (napr. raňajkových cereálií) a nižšia ako 1 µg/kg v prípade potravín na báze obilnín pre dojčatá a malé deti.

5. Členské štáty by v prípade zistenia vysokých hodnôt tropánových alkaloidov mali s aktívnou pomocou prevádzkovateľov potravinárskych podnikov vykonávať vyšetrovania určené na identifikáciu poľnohospodárskych podmienok, ktoré spôsobujú prítomnosť tropánových alkaloidov v potravinách.
6. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa výsledky analýz poskytovali EFSA pravidelne a najneskôr do októbra 2016 na formulári na predkladanie údajov, ktorý stanovil EFSA, v súlade s požiadavkami v usmerneniach EFSA o štandardnom opise vzorky (SSD) pre potraviny a krmivá ⁽²⁾ a dodatočnými osobitnými požiadavkami EFSA týkajúcimi sa podávania správ.

V Bruseli 19. júna 2015

Za Komisiu
Vytenis ANDRIUKAITIS
člen Komisie

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 401/2006 z 23. februára 2006, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analytické metódy na úradnú kontrolu hodnôt mykotoxínov v potravinách (Ú. v. EÚ L 70, 9.3.2006, s. 12).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>.